

Úctivý vzťah k predmetom z dreva

Nový profesor dizajnu **Tibor Uhrín** sa už viac ako polovicu svojho života prezentuje v polohe výraznej osobnosti dizajnu a pedagogiky. Inauguračnú prednášku doplnil poznatkami vlastného dizajnerskeho pôsobenia a výskumom prepojenia materiálov, techník a aktívnej invencie tvorby. Nové produkty navrhol už pre opracovanie CNC strojmi, ktoré dokážu tvarovať drevo v sériovej výrobe a pritom zachovávať všetky znaky seriózneho remesla. Odborníci, ktorí sledujú jeho tvorbu a obdivujú nápady opracovania predmetov z dreva, sa vyjadrujú o dizajne „Made in Uhrín“.

Autor: Dr. Anton Mrník
Kontakt: tmsm.mrnik@gmail.com
Foto: archív autora

Pred štyrmi rokmi vydal ÚLUV v edícii „Tradícia dnes“ publikáciu „Drevo, dizajn a tradícia“, ktorú napísal Tibor Uhrín. Uvádza myšlienky a bohaté znalosti výkonného dizajnéra, autora pretvárania dreva do krásnych predmetov, ktoré sú výsledkom nudných teoretických úvah a praktických skúseností. Dlhoročné poznatky pedagóga na Katedre dizajnu Fakulty umení Technickej univerzity Košice pretavil do štáti o spájaní dreva, súčasného dizajnu a tradície. Nie je učebnicou, technologickou príručkou alebo obrazovou knihou o dizajne a tradičných drevených výrobkoch. Je zdrojom poučenia pre všetkých, ktorí pracujú s drevom.

prof. Ing. Tibor Uhrín, ArtD. (*25. 4. 1966)

Tradícia mieni, dizajn mení

Po získaní stredoškolského vzdelania dizajnéra pokračoval v štúdiu dizajnu v medziodborovom štúdiu „Dizajn strojárskych výrobkov“ na Strojnickej fakulte STU a 13 rokov bol pedagógom na ŠÚV Kremnica (1989–2002). Ako externý pedagóg prednášal aj na Katedre dizajnu Vysoké školy výtvarných umení (2002–2003), aby pevne zakotvil na Katedre dizajnu Technickej univerzity Košice (od 2003). Stal sa odborným asistentom, vyučoval predmet Tvarovanie, založil ateliér Inovácia (2007). Vymenovali ho za vedúceho Katedry (2005) a po habilitovaní za docenta na VŠVU sa stal vedúcim Katedry dizajnu (2007 a je ním doteraz) na Fakulte umení Technickej univerzity Košice.

Medzitým pôsobil ako hosťujúci pedagóg v Kolumbii, kde viedol kurzy pre tvorbu hračiek a dizajn drevených objektov na Esculla de Artes y Oficios v Bogote (2002 a 2009). Absolvoval doktorandské štúdium v odbore dizajn na Fakulte architektúry STU (2003–2006). Ďalšie vzdelávanie, systematická tvorba dizajnu najmä predmetov z dreva vyústili do inauguračnej prednášky a obhajoby inauguračnej práce „Tradícia mieni, dizajn mení“ pre získanie titulu vysokoškolského profesora v študijnom odbore 2.2.6 Dizajn (2016).

Umelec a remeselník

Uhrínova tvorba je skutočne rozsiahla a pestrá. Prof. akad. arch. Jiří Pelcl, Dr. h. c. v oponentskom posudku zaslalom z New Yorku doslova uvádza: „Môj laptop sa pri sťahovaní 650 strán

materiálov o jeho práci skutočne zahrial a začal kolabovať. Spamätal sa až po polhodine. Podobne sa choval aj pri analýze množstva informácií o jeho aktivitách. Keby som túto osobnosť dizajnu nikdy nevidel, predstavil by som si ho asi takto: Chlapík v strednom veku stojaci v šere stolárskej dielne celý pokrytý nanosom niekoľkých centimetrov pilín a hoblín, hnedožltá zaprášená postava – nijako atraktívna, ale krásne voňajúca drevom. V skutočnosti je to päťdesiatnik mohutnej postavy a jeho tvorba osciluje na rozhraní remesla a dizajnu. Dôraz kladie na remeslo, ktoré je dominantné. Detailne ho pozná a dokáže odhaliť fyzický proces jeho vzniku, až po pocit surového materiálu. Drevo je dominantné, aby dokázal s ním suverénne zachádzať. Rešpektuje ho a nebojí sa ho aj jemne znásilniť pre majstrovské kusy dizajnerských predmetov. Pracuje aj s inými materiálmi. Cítiť z nich rysy pridanej dekoratívosti, čo kontrastuje s prirodzenosťou drevených objektov. Uhrínove úsilie je skutočne na vysokej úrovni.“

Dizajnér drobných predmetov

Výrazným počiatočným míľnikom dizajnerskej tvorby bola stavebnica Gringo ocenená Slovenským centrom dizajnu v roku 1993 za Dobrý dizajn. Uviedol sa v slovenskom dizajnerskom prostredí s dielom, ktoré malo všetky atribúty priemyselného dizajnu. Stavebnica prešla viacerými inováciami, čím sa charakter industriálneho produktu umocňoval a stala sa z nej ikona vo svojej kategórii. Pred dvomi desaťročiami (1996) získala označenie Správna hračka. Vyrábala ju firma Noris Wood (1994–1997), od

Týždeň pred inauguračnou prednáškou pôsobil Tibor Uhrin (v strede) ako predseda hodnotiacej komisie súťaže pre udeľenie veľtrhovej Ceny Nábytok a bývanie 2016 v Nitre za úsilie dizajnérov, konštruktérov a výrobcov nábytku prezentovaného v expozíciách

roku 2006 dodnes ju sériovo vyrába VEVA Produkt s.r.o. Huncovce. Prototyp a obe verzie sú v zbierkovom fonde Slovenského múzea dizajnu.

Technológ opracovania dreva

Realizácie hračiek podčiarkli humánny rozmer určením pre hendikepované deti. Ale hračky vytvoril aj pre dospelých vo forme akustických hudobných nástrojov. Rozvíjal princípy uplatňované v návrhoch hračiek, aby ich mohol preniesť pre výrobu stolov, stoličiek, vešiakov a políc. Základným materiálom ostalo drevo.

Tibor Uhrin profesorom dizajnu

Hodnotenia oponentov boli základom posudkov pre zasadnutie inauguračnej komisie vymenovacieho konania pod vedením prof. akad. soch. Františka Buriana, garanta študijného programu 2.2.6 Dizajn. Verejnú prednášku a obhajobu inauguračnej práce (16. marca 2016) hodnotili ako jeho veľkú dávku erudície, talentu, invencie a zápalu. Prezentoval sa ako výrazná osobnosť dizajnu a pedagogiky.

Po splnení všetkých náležitostí a náročných kritérií, po úspešnej obhajobe práce, predstavitelia VŠVU predložili kompletný návrh prezidentovi SR na vymenovanie za vysokoškolského profesora. Prezident SR Andrej Kiska 9. novembra 2016 vymenoval Tibora Uhrína za profesora v odbore Dizajn. Srdečne blahoželáme!

Na prehliadke Fórum dizajnu 2016 v Nitre vystavoval Tibor Uhrin stojan na časopisy „Najdúch“, na ktorého výrobu využil operadlá starých stoličiek

BRAS
TECHNOLÓGIE

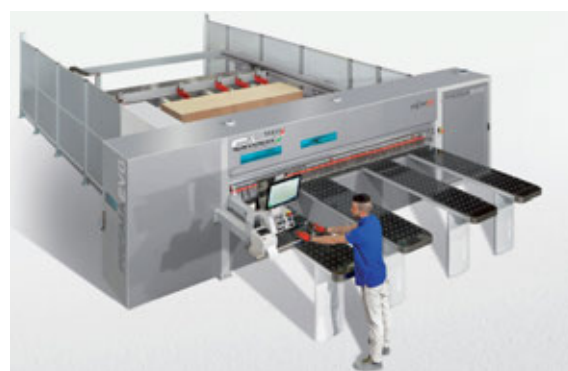
Máme riešenie pre každého

Prisma EVO SP – model nárezového centra s predným nakladaním materiálu, no vysokým výkonom vďaka možnosti vybavenia stroja lineárnymi motormi a progresívnej technológii pílového vozíka bez osadenia motorom.

Prisma EVO SPT – vysoko výkonné nárezové centrum so zadným zdvíhacím stolom a rýchlosťou pílového vozíka až do 300 m/min a akceleráciou z 0–240 m/min za pol sekundy. Presah pílového kotúča do výšky 120 mm.

Prisma EVO SPTi – kompaktné prevedenie nárezového centra s integrovaným zdvíhacím stolom pre šetrenie priestoru vo výrobnej hale a možnosťou variabilného vybavenia podľa špecifických potrieb každej prevádzky.

Giben
Quality & Innovation

BRAS, s.r.o.

Andreja Hlinku 1283/19, 013 01 Teplička nad Váhom

tel.: 041 381 6049, e-mail: bras@bras.sk

www.bras.sk

